

en sær og besynderlig Tanke og Tale. Jeg er fuldkommen enig i, at der bør forsøges gjort Noget for at lette Vestjyllands Afsetningen af dets Producter ad den nemmeste Vej, ligesom jeg — for at indskyde dette i Forbigaaende — overhovedet er enig i, at, hvad man ad forstandig Vej kan gjøre for Vestjylland saavel som for enhver anden Landsdeel, det bør man gjøre. Jeg har været blandt de allerivrigste Forvarere af det første Lovforslag om en Jernbane i Jylland, og jeg har tidligere paa ethvert Trin støttet Forslagene til Udvidelsen af de jydsk Jernbaner, men der maa dog være en Grændse. Vende vi os til det nævnte Spørgsmaal om en Havn ved Esbjerg, hvorpaa man jo har lagt en særlig Vægt, saa synes det mig at foreligge saaledes, at en vestjydsk Jernbanes Hensigtsmæssighed for en stor Deel er betinget af, at der er en vestjydsk brugbar Udsørfelshavn indenfor Kongerigets Grændser; thi, skulde de vestjydsk Producter ikke blot føres ned til Esbjerg, men derimod ad den vestjydsk Jernbane føres ned til Vandrup, og saa videre gennem Slesvig ned til Tønning, saa vilde det vistnok være et stort Spørgsmaal, om enten Anlægget af en saadan vestjydsk Bane med Hensyn til dens Indskydelse paa Vestjyllands Deconomi — thi Fragten vilde da blike meget dyrere — var hensigtsmæssigt, eller om det overhovedet var rigtigt ved en saadan Foranstaltning at føre Vestjyllands Trafik ned til Tønning. Men Sagen er altsaa den, at man synes at være opfordret til nu først at gjøre et alvorligt Forsøg paa at frembringe det, som Vestjylland i lang Tid har forlangt og endnu forlanger og ganske vist senere vil forlange sat i Forbindelse med en Jernbane, hvis en saadan kan faaes, nemlig en Havn; man bør først prøve, om denne Havn vil kunne komme, om den er hensigtsmæssig, og om den kan drage den Trafik, som ellers under de nærværende Forhold vilde gaae ned til Tønning, til sig og beholde den. Derefter vilde vi saa kunne undersøge, om Tiden er til at føre endnu Mere dertil og føre det paa en lettere Maade dertil, men paa engang at gjøre de to Experimenter, forekommer mig ikke hensigtsmæssigt, og jeg seer ibetvindt ikke det Logiske i, at vi, forbi vi vilde anlægge

en Havn ved Esbjerg, tillige skulle paa samme Tid eller iforveien anlægge en Jernbane dertil. Der er jo allerede nu en Vej for de vestjydsk Producter ned til de slesvigsk Havne, hvorfra de for Tiden udføres. Naar vi anlægge en Havn ved Esbjerg, vil den vistnok altsaa, naar den er god, samle al Trafikken Nord fra til sig; det vil da vise sig, om den danner et saa naturligt Udgangspunkt, at der er Opfordring til at føre endnu Mere derhen ved en Jernbane. Dette med Hensyn til Connexiteten af de to foreslaede Anlæg. — Med Hensyn til Jernbaneanlæg pleier man jo dernæst at spørge om deres Rentabilitet, og om man kan faae Penge dertil, eller om man selv har Pengene dertil. Jeg skal kun i Forbigaaende med Hensyn til den Bemærkning, der er falden om, at man ligesaa godt kan udgive de fornødne Penge til vestjydsk Jernbaner eller udstede Obligationer for disse Penge, som man har kunnet paatage sig Garantien for de sjællandske og lolland-falsterke Baner, gjøre opmærksom paa, at man, naar man vil paastaae dette, dog maa være istand til nogenlunde at bevise, at der er samme Rimelighed for Rentabiliteten af de jydsk Baner, saaledes at disse kunne dække deres Driftsomkostninger og give fuld Rente af Anlægscapitalen, som der er for Rentabiliteten af de sjællandske Baner; thi er der nogen Forskel heri, saa er der ingen Lighed mellem de to Ting, og saa gjælder den omtalte Bemærkning ikke. Jeg paastaar, at vi have paataget os Rentegarantien for de tidligere sjællandske Baner og for den nu paatænkte sydsjællandske og falsterke Bane, fordi vi havde en grundet Forestilling om, at disse Baner om kort Tid vilde dække sig, og om at vi altsaa kunde paatage os Garantien uden at paaføre Statskassen noget virkeligt eller langvarigt Tab. Der er jo derimod allerede Medlemmer, som sige, at vi skulle bygge Baner i Jylland, selv om vi ikke kunne vente at faae mere end 1 pCt. af Anlægscapitalen, men hvorledes kan man saa dog sige, at vi ligesaa godt kunne bortgive 3 pCt. af Anlægscapitalen for Jernbaner i Jylland, som give slet Intet for Jernbaneanlagene i Sjælland? Afgjørelsen af begge Ting maa dog berøe paa en rimelig Forudberegning. For Sjællands Vedkommende har For-